

Nota informativă
la proiectul de hotărîre a Guvernului pentru aprobarea
Statutului – model al instituției publice

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Cancelaria de Stat
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Elaborarea proiectului de hotărîre a Guvernului pentru aprobarea Statutului-model al instituției publice derivă din necesitatea executării acțiunii 1.41.1 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.636/2019, care prevede „ <i>Uniformizarea abordării privind organizarea și funcționarea autorităților administrative și instituțiilor publice, inclusiv la autogestiune</i> ”. Astfel, prin proiectul de hotărîre se propune aprobarea statutului-model al instituției publice bugetare și a statutului-model al instituției publice la autogestiune.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Prezentul proiect nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Potrivit art.307 alin.(1) din Codul Civil, <i>instituția publică este persoană juridică de drept public</i> care se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și <i>care este finanțată, integral sau parțial</i> , de la bugetul acesteia din urmă. Iar, conform alin.(3) al aceluiași articol, instituția publică este în drept să desfășoare activitatea neinterzisă de lege, care ține de realizarea scopurilor prevăzute de lege sau <i>statut</i> . Totodată, și articolul 32 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, conține reglementări generice privind instituțiile publice în care ministerul sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator. Astfel, pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățămînt și a altor funcții de interes public, de care este responsabil ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a acestora pot fi constituite instituții publice. Suplimentar, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, din perspectiva finanțării acestora, reglementează două tipuri de instituții: instituția bugetară și instituția publică la autogestiune. În contextul enunțat, ținînd cont de cadrul normativ menționat, este necesar de creat cadrul normativ subsidiar care ar asigura reglementarea modului de organizare și funcționare a instituțiilor publice bugetare și instituțiilor publice la autogestiune, inclusiv cu reglementarea aspectelor specifice ale acestora. Astfel, prin proiectul de hotărîre a Guvernului se propune aprobarea Statutului-model al instituției publice bugetare și a Statutului – model al instituției publice la autogestiune. Din punct de vedere structural, ambele statute au elemente constitutive similare și anume:

I . Dispoziții generale II. Misiunea, domeniile de competență, funcțiile de bază și drepturile instituției III. Organizarea activității instituției IV. Finanțarea și patrimoniul instituției V. Evidența contabilă și dările de seamă Diferențele între aceste două tipuri de instituții se rezumă la: - diferențierea surselor de finanțare (instituția bugetară este finanțată de la bugetele componente ale bugetului public național, iar instituția publică la autogestiune activează în baza principiilor de autogestiune, fiind finanțată din veniturile obținute din prestarea serviciilor și subsidiile/subvențiile primite de la bugetul de stat prin intermediul fondatorului); - diferențe privind organele de conducere (în cazul instituției bugetare - conducerea este înfăptuită în baza principiului unipersonal de către director, care este numit în funcție și eliberat din funcție de către fondator, iar în cazul instituției publice la autogestiune, organele de conducere sînt: Consiliul – organ de supraveghere și Directorul – organ executiv). Prin urmare, aprobarea Statutului – model pentru instituțiile publice va asigura uniformizarea aspectelor organizaționale și funcționale ale acestor structuri organizaționale.
5. Fundamentarea economico-financiară Realizarea proiectului dat nu va implica cheltuieli financiare bugetare.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare Urmare a aprobării proiectului de hotărîre, în vederea implementării acestuia nu va fi necesară modificarea cadrului normativ. Totodată, la constituirea instituțiilor publice bugetare sau la autogestiune se va ține cont de Statutele – model aprobate prin proiectul de hotărîre menționat.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului Proiectul de hotărîre, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative este remis spre avizare autorităților publice interesate. În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează să fie plasat pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat.

Secretar general al Guvernului

Liliana IACONI